EENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR (Jaar B)

Eerste lezing: Uit het boek Jozua, 24, 1-2a, 15-17, 18b.

In die dagen riep Jozua alle stammen van Israël in Sichem bijeen, met de oudsten van Israël, de familiehoofden, de rechters en de schrijvers. Toen zij voor God stonden richtte Jozua zich tot het volk en sprak: Zo spreekt de Heer God van Israël: Als gij de Heer niet wilt dienen, kiest dan nu wie gij wel dienen wilt: de goden die uw voorouders aan de overkant van de Rivier hebben vereerd of de goden van de Amorieten, in wier land gij woont. Ik en mijn familie, wij dienen de Heer. Het volk antwoordde: Wij denken er niet aan de Heer te verlaten en andere goden te vereren. De Heer onze God heeft ons en onze vaderen uit Egypte geleid, uit het land van de slavernij. Hij heeft voor onze ogen grote tekenen verricht en ons beschermd op al onze tochten en tegen alle volken waarmee wij in aanraking kwamen. Ook wij willen de Heer dienen, Hij is onze God.

Tussenzang: Ps. 34 (33), 2-3, 16-17, 18-19, 20-21, 22-23.
Antifoon: Let op en bemerkt hoe genadig de Heer is.

De Heer zal ik prijzen iedere dag,
zijn lof ligt mij steeds op de lippen.
Mijn geest is fier op de gunst van de Heer,
laat elk die het hoort zich verheugen.

Het oog van de Heer is gericht op de vrome,
zijn oor naar hun smeken gekeerd.
Van boosdoeners keert Hij zijn aangezicht af,
zij worden op aarde vergeten.

Naar vromen die roepen luistert de Heer
en redt hen uit iedere nood.
De Heer is nabij voor rouwmoedige harten,
Hij helpt wie zijn schuld erkent.

Veel rampen zullen de vrome bedreigen,
uit elk daarvan redt hem de Heer.
De Heer zal over zijn beenderen waken
opdat hij er geen van breekt.

Het kwaad van de zonde loopt uit op de dood,
wie vroomheid veracht wordt gestraft.
De Heer redt het leven van wie Hem dient,
alwie tot Hem vlucht heeft geen straf te duchten.

Tweede lezing: Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Efeze, 5, 21-32.

Broeders en zusters,

Weest elkander onderdanig uit ontzag voor Christus. Vrouwen, weest onderdanig aan uw man als aan de Heer. Want de man is het hoofd van de vrouw, zoals Christus het hoofd is van de Kerk. Hij is ook de Verlosser van zijn Lichaam; maar zoals de Kerk onderdanig is aan Christus, zo moet ook de vrouw haar man in alles onderdanig zijn. Mannen, hebt uw vrouw lief zoals Christus de Kerk heeft liefgehad: Hij heeft zich voor haar overgeleverd om haar te heiligen, haar reinigend door het waterbad met het woord. Hij heeft de Kerk tot zich gevoerd als een heerlijke bruid, zonder vlek of rimpel of fout, heilig en onbesmet. Zo moeten ook de mannen hun vrouwen liefhebben zoals ze hun eigen lichaam liefhebben. Wie zijn vrouw bemint, bemint zichzelf. Niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat; integendeel, hij voedt en koestert het. En zo doet Christus met de Kerk, omdat wij ledematen zijn van zijn Lichaam. Daarom zal de man vader en moeder verlaten om zich te hechten aan zijn vrouw en die twee zullen één vlees zijn. Dit geheim heeft een diepe zin. Ik voor mij betrek het op Christus en de Kerk.

Alleluia: Joh. 14, 23.

Alleluia. Als iemand Mij liefheeft, zal hij mijn woord onderhouden; mijn Vader zal hem liefhebben en Wij zullen tot hem komen. Alleluia.

Uit het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes, 6, 60-69.

In die tijd zeiden velen van Jezus' leerlingen: Deze taal stuit iemand tegen de borst. Wie is nog in staat naar Hem te luisteren? Maar Jezus die uit zichzelf wist dat zijn leerlingen daarover morden, vroeg hun: Neemt gij daar aanstoot aan? Als gij dan de Mensenzoon ziet opstijgen naar waar Hij vroeger was …? Het is de geest die levend maakt, het vlees is van geen nut. De woorden die Ik tot u gesproken heb zijn geest en leven. Maar er zijn er onder u die geen geloof hebben. - Jezus wist inderdaad van het begin af aan wie het waren die niet geloofden en wie Hem zouden overleveren. - Hij voegde er aan toe: Daarom heb Ik u gezegd dat niemand tot Mij kan komen als het hem niet door de Vader gegeven is. Tengevolge hiervan trokken velen van zijn leerlingen zich terug en verlieten zijn gezelschap. Waarop Jezus aan de twaalf vroeg: Wilt ook gij soms weggaan? Simon Petrus antwoordde Hem: Heer, naar wie zouden wij gaan? Uw woorden zijn woorden van eeuwig leven en wij geloven en weten dat Gij de Heilige Gods zijt.

**Eenentwintigste zondag van de tijd door het jaar B**

**CKK 796: de Kerk, bruid van Christus**

**CKK 1061-1065: trouw en absolute liefde van God**

**CKK 1612-1617, 2360-2365: het huwelijk in de Heer**

**CKK 796: de Kerk, bruid van Christus**

**CKK 796** De eenheid van Christus en de Kerk, hoofd en ledematen van het lichaam, houdt ook in het onderscheid van de twee in een persoonlijke relatie. Dit aspect wordt dikwijls uitgedrukt in het beeld van de bruidegom en de bruid. Het thema van Christus als bruidegom van de Kerk is voorbereid door de profeten en aangekondigd door Johannes de Doper. 1 De Heer heeft zichzelf aangeduid als "de bruidegom" (Mc. 2, 19). 2 3 De apostel stelt de Kerk en iedere gelovige, lidmaat van zijn lichaam, voor als een bruid "verloofd" met Christus, de Heer, om met Hem slechts één geest te zijn. 4 5 Zij is de vlekkeloze bruid van het vlekkeloos Lam, 6 7 8 die Christus heeft liefgehad, voor wie Hij zich heeft overgeleverd "om haar te heiligen" (Ef. 5, 26), die Hij aan zich gebonden heeft door een eeuwig verbond en voor wie Hij blijft zorgen als voor zijn eigen lichaam. 9
Dat is de gehele Christus, hoofd en lichaam, één geheel, bestaande uit velen (...). Of het nu het hoofd is dat spreekt, of de ledematen, het is Christus die spreekt. Hij spreekt in zijn rol van hoofd (ex persona capitis) of in zijn rol van lichaam (ex persona corporis). Maar wat staat er geschreven? "Die twee zullen één vlees zijn. Dit geheim heeft een diepe zin. Ik voor mij betrek het op Christus en de Kerk" (Ef. 5, 31-32). En de Heer zelf zegt in het Evangelie: "Deze twee zullen worden één vlees" (Mt. 19, 6). Immers, opdat gij weet dat het hier op de een of andere manier twee personen betreft, maar daarentegen toch ook weer één, door de band van het huwelijk, spreekt Hij bij Jesaja als één persoon (...). Als hoofd noemt Hij zich "bruidegom", als lichaam noemt Hij zich "bruid". 10

1) Vgl. Joh. 3, 29 De bruidegom is hij die de bruid heeft, maar de vriend van de bruidegom, die staat te luisteren of hij hem hoort, is al vol blijdschap wanneer hij de stem van de bruidegom verneemt. Zo nu is mijn vreugde en ...

2) Vgl. Mt. 22, 1-14 **De onwillige genodigden**
Jezus nam het woord en sprak opnieuw tot hen in gelijkenissen. Hij zeide: ...

3) Vgl. Mt. 25, 1-13 **De domme en verstandige bruidsmeisjes**
Dan zal het met het Rijk der hemelen zijn als met tien meisjes die met hun lampen uittrokken, de bruidegom tegemoet. ...

4) Vgl. 1 Kor. 6, 15-17 Gij weet toch dat uw lichamen ledematen zijn van Christus? Zou ik dan wat aan Christus toebehoort wegnemen en aan een deerne geven? Dat nooit! ...

5) Vgl. 2 Kor. 11, 2 Gij weet toch dat mijn naijver voor u de naijver van God zelf is. Met uw enige bruidegom Christus heb ik u verloofd om u als een ongerepte maagd tot Hem te voeren.

6) Vgl. Openb. 22, 17
**De Kerk:**
De Geest en de bruid zeggen:
'Kom!
Laat wie het hoort, zeggen: “Kom!”

Wie dorst heeft kome.
Wie wil, neme het water des levens, om niet.'

7) Vgl. Ef. 1, 4
In Hem heeft Hij ons uitverkoren
vóór de grondlegging der wereld,
om heilig en vlekkeloos te zijn voor zijn aangezicht.

8) Vgl. Ef. 5, 27  Hij heeft de kerk tot zich gevoerd als een heerlijke bruid, zonder vlek of rimpel of fout, heilig en onbesmet.

9) Vgl. Ef. 5, 29  Niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat; integendeel, hij voedt en koestert het. En zo doet Christus met de kerk,

10) H. Augustinus, Enarrationes in Psalmos. 74,4, vert. uit Lat.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=796

**YOUCAT 127 Wat betekent: 'De Kerk is de bruid van Christus'?**
**Jezus Christus houdt van de Kerk als een bruidegom van zijn bruid. Hij verbindt zich voor altijd aan haar en geeft zijn leven voor haar. 1**
Wie ooit verliefd is geweest, heeft een vermoeden van wat liefde is. Jezus weet het en noemt zichzelf een bruidegom, die hartstochtelijk dingt naar de hand van zijn bruid en het feest van de liefde met haar wil vieren. Zijn bruid – dat zijn wij, de Kerk. Al in het Oude Testament wordt de liefde van God voor zijn volk vergeleken met de liefde tussen man en vrouw. Als Jezus dingt naar onze hand, hoe vaak is Hij dan bij wijze van spreken ongelukkig verliefd – namelijk op alle mensen die niets van zijn liefde willen weten en die niet beantwoorden!?

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 796
**De Kerk is de bruid van Christus**
De eenheid van Christus en de Kerk, hoofd en ledematen van het lichaam, houdt ook in het onderscheid van de twee in een persoonlijke relatie. Dit aspect wordt dikwijls uitgedrukt in het beeld ..

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=127

**CKK 1061-1065: trouw en absolute liefde van God**

**CKK 1061** Het Credo eindigt, zoals ook het laatste boek van de heilige Schrift, 1 met het Hebreeuwse woord Amen. Men vindt het herhaaldelijk op het einde van de gebeden in het Nieuwe Testament. De Kerk beëindigt haar gebeden eveneens met "Amen".

1) Vgl. Openb. 22, 21  De genade van de Heer Jezus zij met allen.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1061

**YOUCAT 165 Waarom zeggen wij 'amen' na de belijdenis van ons geloof?**
**We zeggen Amen - dus: ja - op de belijdenis van ons geloof omdat God wil dat wij getuigen van het geloof zijn. Wie amen zegt, stemt vol blijdschap en in vrijheid in met het scheppende en verlossende werk van God. 1**
Het Hebreeuwse woord 'amen' gaat terug op een wortel die zowel 'geloof' als 'standvastigheid, betrouwbaarheid en trouw' betekent. 'Wie amen zegt, zet zijn handtekening' (Augustinus). Dit onvoorwaardelijke 'ja' kunnen wij alleen uitspreken omdat Jezus zich voor ons in de dood en verrijzenis als trouw en betrouwbaar heeft betoond. Hij is zelf het menselijke 'ja' op alle beloften van God, zoals Hij ook het definitieve 'ja' van God aan ons is.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1061-1065
Het Credo eindigt, zoals ook het laatste boek van de heilige Schrift, met het Hebreeuwse woord Amen. Men vindt het herhaaldelijk op het einde van de gebeden in het Nieuwe Testament. De Kerk beëindigt haar gebeden eveneens met "Amen". ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=165

**CKK 1062** In het Hebreeuws gaat Amen op dezelfde wortel terug als het woord "geloven". Deze wortel betekent standvastigheid, betrouwbaarheid en trouw. Zo begrijpt men waarom "Amen" ook gezegd kan worden over de trouw van God ten opzichte van ons en van ons vertrouwen in Hem.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1062

**CKK 1063** Bij de profeet Jesaja vindt men de uitdrukking "God van waarheid", letterlijk staat er "God van het Amen", d.w.z. God, trouw aan zijn beloften. "Ieder in het land die zegen over zich afroept, zal zich zegenen bij de God van het Amen" (Jes. 65, 16). Onze Heer gebruikt vaak het woord "Amen", 1 soms twee keer achter elkaar, 2 om de betrouwbaarheid van zijn leer, van zijn gezag, dat steunt op de waarheid van God, te onderstrepen.

1) Vgl. Mt. 6, 2.5.16 Wanneer gij dus een aalmoes geeft, bazuin het dan niet voor u uit, zoals de huichelaars doen in de synagoge en op straat, opdat zij door de mensen geprezen worden. Voorwaar Ik zeg u: Zij hebben hun loon al ontvangen. ...

2) Vgl. Joh. 5, 19 Hierop nam Jezus opnieuw het woord en sprak: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: de Zoon kan niets uit zichzelf, maar alleen datgene wat Hij de Vader ziet doen. En alles wat Deze doet, doet de Zoon insgelijks.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1063

**CKK 1064** Het "Amen" aan het einde van het Credo herneemt en bevestigt derhalve de eerste twee woorden "Ik geloof". Geloven is "Amen" zeggen tegen de woorden, de beloften, de geboden van God, het is volkomen vertrouwen op Hem die het "Amen" is van de oneindige liefde en de volmaakte trouw. Het christelijk leven van iedere dag zal dan het "Amen" zijn op het "Ik geloof" van de geloofsbelijdenis van ons Doopsel:
Laat de geloofsbelijdenis voor u als een spiegel zijn. Bekijk uzelf, of u alles gelooft, wat u belijdt te geloven, en verheug u iedere dag om uw geloof. 1

1) H. Augustinus, Sermones. 58,11,13, vert. uit Lat.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1064

**CKK 1065** Jezus Christus zelf is het "Amen" (Openb. 3, 14). Hij is het definitieve "Amen" van de liefde van de Vader voor ons; Hij aanvaardt ons "Amen" aan de Vader en voltooit het: "Want alle beloften van God zijn in Hem waar gemaakt. Daarom spreken wij door Hem ook ons "Amen, Ja, zo is het, God ter ere" (2 Kor. 1, 20).
Door Hem en met Hem en in Hem
zal uw Naam geprezen zijn,
Heer onze God, almachtige Vader,
in de eenheid van de heilige Geest,
hier en nu en tot in eeuwigheid.
Amen. 1

1) Doxologie na het Eucharistisch gebed, vert. Altaarmissaal (NL), blz. 695, 701, 706, 714

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1065

**CKK 1612-1617, 2360-2365: het huwelijk in de Heer**

**CKK 1612 Het huwelijk in de Heer**
Het huwelijksverbond tussen God en zijn volk Israël was een voorbereiding op het Nieuwe en eeuwige Verbond. Hierin. heeft de Zoon van God, door mens te worden en zijn leven te geven, zich in zekere zin verenigd met heel de mensheid die door Hem verlost is 1 en zodoende bereidt Hij de "bruiloft van het Lam" voor (Openb. 19, 7.9).

1) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 22
**Christus, de Nieuwe Mens**
In werkelijkheid vindt het mysterie van de mens alleen klaarheid in het licht van het mysterie van het mensgeworden Woord. Want Adam, de eerste mens, was een voorafbeelding van de mens, die komen moest , ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1612

**YOUCAT 263 Waarom is het huwelijk onontbindbaar?**
**Het huwelijk is in drieërlei zin onontbindbaar. Ten eerste omdat het ontspringt aan het wezen van de liefde om zich zonder voorbehoud aan elkaar te geven; ten tweede omdat het een afbeelding is van de onvoorwaardelijke trouw van God aan zijn schepping; en ten derde is het onontbindbaar omdat het een afbeelding is van de overgave van Christus aan zijn kerk, die ging tot de dood aan het kruis. 1**
In een tijd waarin soms wel 50 procent van alle huwelijken op een scheiding uitloopt, is ieder huwelijk dat standhoudt, een groot teken – uiteindelijk voor God. Op deze aarde waar zoveel *relatief*

is, moeten mensen geloven in een God, die *absoluut* is. Daarom is alles wat niet relatief is, zo belangrijk: iemand die *absoluut* de waarheid zegt of *absoluut* trouw is. Absolute trouw in het huwelijk is niet zozeer een menselijke prestatie, maar getuigt van de trouw van God, die er ook nog is als wij Hem in ieder opzicht verraden en vergeten. Kerkelijk trouwen betekent: meer vertrouwen op Gods hulp dan op je eigen voorraad aan liefde.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1605.1612-1617.1661
De heilige Schrift bevestigt dat man en vrouw voor elkaar geschapen Zijn: "Het is niet goed dat de mens alleen blijft" Gen. 2, 18. De vrouw, "vlees van zijn vlees" , zijn gelijke die hem heel nabij is, wordt ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=263

**CKK 1613** In het begin van zijn openbaar leven verrichtte Jezus, op verzoek van zijn Moeder, zijn eerste teken tijdens een bruiloftsfeest. 1 De Kerk kent een groot belang toe aan de aanwezigheid van Jezus op de bruiloft van Kana. Zij beschouwt dit als een bevestiging van de goedheid van het huwelijk; hiermee wordt aangekondigd dat het huwelijk voortaan een werkzaam teken zal zijn van de aanwezigheid van Christus.

1) Vgl. Joh. 2, 1-11 **De bruiloft te Kana**
Op de derde dag was er een bruiloft te Kana in Galilea, waarbij de moeder van Jezus aanwezig was. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1613

**CKK 1614** In zijn prediking onderrichtte Jezus ondubbelzinnig de oorspronkelijke betekenis van de vereniging van man en vrouw, zoals de Schepper het in het begin gewild had: de toestemming van Mozes om een vrouw weg te zenden, was een toegeven aan de hardheid van het hart; 1 de huwelijksband tussen man en vrouw is onontbindbaar: God zelf heeft die gesloten: "Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden" (Mt. 19, 6).

1) Vgl. Mt. 19, 8 Hij antwoordde: “Om de hardheid van uw hart heeft Mozes u toegestaan uw vrouwen weg te zenden; aanvankelijk was dit echter niet zo.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1614

**CKK 1615** Deze ondubbelzinnige nadruk op de onontbindbaarheid van de huwelijksband heeft menigeen onthutst en kan overkomen als een eis die niet te verwezenlijken is. Toch heeft Jezus de gehuwden niet beladen met een ondraaglijke last, 1 die zwaarder zou zijn dan de Wet van Mozes. Wanneer Hij de oorspronkelijke scheppingsorde die door de zonde verstoord was, komt herstellen, geeft Hij ook zelf de kracht en de genade om het huwelijk in deze nieuwe dimensie van het rijk Gods te beleven. Door Christus te volgen, zichzelf te verloochenen, hun kruis op te nemen, zullen de gehuwden de oorspronkelijke betekenis van het huwelijk kunnen "begrijpen" en er met de hulp van Christus naar kunnen leven. 2 Deze genade van het christelijk huwelijk is een vrucht van het kruis van Christus, bron van elk christelijk leven.

1) Vgl. Mc. 8, 34  Nadat Hij behalve zijn leerlingen ook het volk bij zich had laten komen, sprak Hij tot hen: “Wie mijn volgeling wil zijn, moet Mij volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op te nemen.”

2) Vgl. Mt. 19, 11 Hij antwoordde: “Niet iedereen kan dit begrijpen, maar alleen zij aan wie het gegeven is.”

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1615

**CKK 1616** De apostel Paulus maakt dit duidelijk wanneer hij zegt: "Mannen, hebt uw vrouw lief, zoals Christus de Kerk heeft liefgehad: Hij heeft zich voor haar overgeleverd om haar te heiligen" (Ef. 5, 25-26), en er meteen aan toevoegt: "'Daarom zal de man vader en moeder verlaten om zich te hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen een vlees zijn'. Dit geheim heeft een diepe zin. Ik voor mij betrek het op Christus en de Kerk" (Ef. 5, 31-32).

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1616

**CKK 1617** Heel het christelijk leven draagt het merkteken van de huwelijksliefde tussen Christus en de Kerk. Reeds het doopsel, intrede in het Volk van God, is een bruidsmysterie: het is als het ware het waterbad voor het huwelijk 1 dat aan het bruiloftsmaal, de Eucharistie, voorafgaat. Het christelijk huwelijk wordt op zijn beurt werkzaam teken, Sacrament, van het verbond tussen Christus en de Kerk. Het huwelijk tussen gedoopten is waarlijk een Sacrament van het Nieuwe Verbond, omdat het de genade ervan aanduidt en meedeelt. 2 3

1) Vgl. Ef. 5, 26-27  om haar te heiligen, haar reinigend door het waterbad met het woord. ...

2) Vgl. Concilie van Trente, 24e Zitting - Leer over het Sacrament van het Huwelijk, Sessio XXIV - Doctrina de sacramento matrimonii (11 nov 1563), 4. DS 1800
Omdat derhalve het huwelijk volgens de wet van het Evangelie door middel van Christus de oude echtelijke verbindingen door genade overtreft hebben onze heilige vaderen, de Concilies en de gehele kerkelijke overlevering (traditio) altijd geleerd, dat zij rechtmatig onder de ...

3) Vgl. Wetboek, Codex van het Canonieke recht, Codex Iuris Canonici (25 jan 1983), 1055. § 2
§ 1 Het huwelijksverbond, waardoor man en vrouw met elkaar een algehele levensgemeenschap vormen, die uit haar natuurlijke aard gericht is op het welzijn van de echtgenoten en op het voortbrengen en opvoeden van kinderen, is door Christus de Heer ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1617

**CKK 2360** De seksualiteit is gericht op de huwelijksliefde tussen man en vrouw. In het huwelijk groeit de lichamelijke intimiteit van de echtgenoten uit tot een teken en onderpand van de geestelijke gemeenschap. Tussen gedoopten wordt de huwelijksband geheiligd door het Sacrament.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2360

**CKK 2361** "De seksualiteit waardoor man en vrouw zich aan elkaar geven door de eigen en exclusieve huwelijksdaden, is niet een zuiver biologisch gegeven, maar raakt de menselijke persoon in zijn

diepste intimiteit. Ze is alleen echt menselijk, als ze een integrerend deel uitmaakt van de liefde waardoor man en vrouw zich tot de dood geheel aan elkaar binden". 1
Tobias kwam van het bed overeind en zei tot Sara: 'Sta op zuster, laten we bidden dat de Heer zich over ons ontferme'. En ze begonnen te bidden om bescherming en Tobias zei: 'Gezegend zijt Gij, God van onze vaderen (...) Gij hebt Adam gemaakt en hem Eva zijn vrouw tot hulp en steun gegeven. Uit hen is het menselijk geslacht voortgekomen. Gij hebt gezegd: Het is niet goed dat de mens alleen is; laten we een hulp voor hem maken die bij hem past. Welnu, Heer, als ik mijn zuster hier tot mij neem, ga ik geen ongeoorloofde verbinding aan, maar blijf ik trouw aan uw wet. Betoon mij uw barmhartigheid en laat mij aan haar zijde oud worden.' En Sara zei: 'Amen'. Daarop brachten zij samen de nacht door" (Tobit 8, 4-9).

1) H. Paus Johannes Paulus II, Postsynodale Apostolische Exhortatie, Over de taken van het christelijk gezin in de wereld van deze tijd, Familiaris Consortio (22 nov 1981), 11
**De mens, beeld van God die liefde is**
God heeft de mens geschapen naar zijn beeld en gelijkenis . Hij heeft hem tot het bestaan geroepen uit liefde en hem tegelijkertijd bestemd voor de liefde.
God is liefde 1 ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2361

**CKK 2362** "De daden waardoor de echtgenoten in kuise intimiteit één worden zijn eerzaam en waardig. Als zij op een werkelijk menswaardige wijze beleefd worden, betekenen en begunstigen zij de wederzijdse gave waardoor beide echtgenoten elkaar verrijken in vreugde en erkentelijkheid". 1
De seksualiteit is een bron van vreugde en genot.
De Schepper zelf (...) heeft gewild dat de echtgenoten in deze dienst (van voortplanting) genot en bevrediging naar lichaam en geest zouden ondervinden. De echtgenoten doen dus niets slechts, wanneer ze dit genot nastreven en ervan genieten. Ze aanvaarden wat de Schepper voor hen heeft bestemd. Toch moeten de echtgenoten er zorg voor dragen, de grenzen van een gepaste matiging niet te overschrijden. 2

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 49. § 2
Herhaaldelijk spoort Gods woord de verloofden en gehuwden aan om bezieling en kracht te geven aan hun verloving door kuise genegenheid en aan hun huwelijk door een onverdeelde liefde. Ook in onze tijd hechten veel mensen grote waarde aan ...

2) Paus Pius XII, Toespraak, Tot het congres van de Italiaanse katholieke unie van verloskundigen over morele aspecten van huwelijksleven en zwangerschap, Vegliare con sollecitudine - Over morele aspecten van huwelijksleven en zwangerschap (29 okt 1951), 59
Dezelfde Schepper, die Zich in Zijn goedheid en wijsheid voor de instandhouding en voortplanting van het menselijk geslacht van het handelen van man en vrouw heeft willen bedienen door hen in het huwelijk te verenigen, heeft ook gewild, dat de ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2362

**CKK 2363** Door de eenwording van de echtgenoten wordt het dubbele doel van het huwelijk bereikt: het goed van de echtgenoten zelf en het doorgeven van het leven. Men kan deze twee betekenissen of waarden van het huwelijk niet van elkaar scheiden zonder het geestelijke leven van het paar

grondig te veranderen af zonder de waarden van het huwelijk en de toekomst van het gezin in gevaar te brengen.
De huwelijksliefde van man en vrouw staat derhalve onder de dubbele eis van trouw en vruchtbaarheid.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2363

**CKK 2364 De huwelijkstrouw**
Het echtpaar vormt "een innige gemeenschap van leven en van echtelijke liefde, daar de Schepper gesticht en onder eigen wetten geplaatst. Deze gemeenschap komt tot stand door het huwelijksverbond, met andere woorden: door een onherroepelijk persoonlijk en wederzijds jawoord". 1 Beiden geven zich definitief en totaal aan elkaar. Voortaan zijn ze niet meer twee, maar worden ze één vlees. De verbintenis die de echtgenoten uit vrije wil zijn aangegaan, legt hun de verplichting op deze gaaf en onverbreekbaar te bewaren. 2 "Wat God heeft verbanden, mag de mens niet scheiden" (Mc. 10, 9). 3 4

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 48. § 1
De diepe levens- en liefdesgemeenschap van de gehuwden, die door de Schepper is ingesteld en waaraan Hij eigen wetten heeft gegeven, komt tot stand door het huwelijksverbond, d.i. door een persoonlijke onherroepelijke instemming. Zo ontstaat uit de menselijke akt, waardoor ...

2) Vgl. Wetboek, Codex van het Canonieke recht, Codex Iuris Canonici (25 jan 1983), 1056
De wezenlijke eigenschappen van het Huwelijk zijn de eenheid en de onontbindbaarheid, die in het christelijk Huwelijk om reden van het Sacrament een bijzondere bekrachtiging vinden.

3) Vgl. Mt. 19, 1-12 **Onverbreekbaarheid van het huwelijk**
Toen Jezus deze toespraak geëindigd had, vertrok Hij uit Galilea en ging naar het Overjordaanse gebied van Judea. ...

4) Vgl. 1 Kor. 7, 10-11 De gehuwden beveel ik, of liever niet ik, maar de Heer: de vrouw mag niet scheiden van haar man. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2364

**CKK 2365** De trouw is de uitdrukking van de standvastigheid in het gestand doen van het gegeven woord. God is trouw. Het Sacrament van het Huwelijk voert man en vrouw binnen in de trouw van Christus aan zijn kerk. Door de echtelijke kuisheid leggen de gehuwden tegenover de wereld getuigenis af van dit mysterie.
De heilige Johannes Chrysostomus roept jonggehuwde mannen op de volgende woorden tot hun echtgenote te richten: "Ik heb je in mijn armen genomen en ik hou van je, en ik stel je boven mijn eigen leven. Want het huidig leven gaat voorbij als ware het niets, en het is mijn vurigste wens om het met je zó te beleven dat we er zeker van zijn, niet van elkaar gescheiden te zullen worden in het leven dat voor ons is weggelegd (...) Ik stel jouw liefde boven alles en niets zou pijnlijker voor mij zijn dan niet dezelfde gedachten te koesteren als jij". 1

1) H. Johannes Chrysostomos, Preken over de Brief aan de Efeziërs, In epistulam ad Ephesios. 20,8: PG 62, 146-147

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2365